

SÖKANDE

Forsen AB, 556538-7700

MOTPART

Fortifikationsverket

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområde, förkortad LUFSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om att den förlängda avtalsspärren ska upphävas.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Fortifikationsverket genomför en upphandling av byggledning för projektet Sanitetshus Marma. Entreprenaden omfattar nybyggnation av Sanitetshus med rivning av fyra byggnader inom området. Upphandlingen har genomförts genom ett urvalsförfarande i två steg. Enligt tilldelningsbeslut den 27 november 2019 antogs anbud från Hifab AB.

Forsen AB (Forsen), som har lämnat anbud i upphandlingen, ansöker om överprövning och yrkar att tilldelningsbeslutet ska återkallas och göras om på så sätt att Forsen tilldelas uppdraget. Till stöd för talan anføres i huvudsak följande. I prekvalificeringen ställdes ett krav på att offererad konsult ska ha en maximal inställetid mellan sitt kontor och byggarbetsplatsen om en timme. Den konsult som offererades av Hifab är stationerad vid bolagets Västeråskontor och bor även i Västerås, vilket omöjliggör att denne kan

uppfylla ska-kravet om maximal inställetid på en timme. Sträckan är 149 km och körtiden beräknas till en timme och femtioåtta minuter.

Fortifikationsverket motsätter sig ansökan. Fortifikationsverket yrkar vidare på att den förlängda avtalsspärren inte ska gälla. Fortifikationsverket anför i huvudsak följande. Fortifikationsverket har uppställt ett obligatoriskt krav i inbjudan att byggläda ska ha maximalt en timmes inställetid till byggarbetsplatsen. Någon bevisning avseende uppfyllande av detta krav har inte krävts. Det är Hifabs avdelning i Gävle som har lämnat anbudet. Närmaste resväg från Hifabs kontor i Gävle till det aktuella området är ca 38 km och tar ca trettio minuter vid resa med bil. Det har inte funnits anledning att ifrågasätta att kravet har uppfyllts vid kvalificeringen. Hifabs aktuella konsult kommer att vara stationerad vid företagets kontor i Gävle under uppdragstiden. Hifab uppfyller följaktligen kravet och det finns inte skäl för ingripande i upphandlingen. Att kravet har kontrollerats har också kommunicerats med Forsen innan avtalsspärren hade löpt ut. Någon grund för ansökan om överprövning finns därför inte och det finns därför skäl för att besluta att den förlängda avtalsspärren inte ska gälla.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I 16 kap. 6 § LUFS anges bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 11 § LUFS eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 1 kap. 11 § LUFS ska upphandlande myndigheter eller enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på. Domstolens prövning är begränsad till de omständigheter som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten prövar därmed endast i princip de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp. Det är därmed Forsen som har att visa att Fortifikationsverket har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUFS och att Forsen har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

En huvudprincip vid upphandling är att anbud som inte uppfyller i förfrågningsunderlaget obligatoriska krav inte ska beaktas vid utvärderingen. Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. att det ställts ett krav på att inställelsetiden för konsult ska vara maximalt en timme från kontor till byggarbetsplats. Av formuleringen framgår inte att det ställs krav på intyg om hur leverantören avser att uppfylla kravet. Av handlingarna i målet framgår att det är Hifabs avdelning i Gävle som har lämnat det vinnande anbudet och att den aktuella konsulten under projektets gång är stationerad i Gävle. Förvaltningsrätten anser därmed att det mot bakgrund av vad Forsen har anfört inte är visat att Hifabs anbud brister på denna punkt. Enligt förvaltningsrättens bedömning har inte heller Fortifikationsverket haft någon anledning att ifrågasätta uppgifterna. Med hänsyn till detta anser förvaltningsrätten att Fortifikationsverket har genomfört upphandlingen på ett likvärdigt, icke-diskriminerande och öppet sätt och att den därmed inte står i strid med LUFS. Det har således inte framkommit skäl för ingripande enligt LUFS. Ansökan ska därför avslås.

Upphävande av förlängd avtalsspärr och tiodagarsfrist

Fortifikationsverket har begärt att den förlängda avtalsspärren inte ska gälla. När en förlängd avtalsspärr gäller enligt 16 kap. 8 § LUFS får den

upphandlande myndigheten inte ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten avgjort målet, dvs. det löper en så kallad tiodagarsfrist. Rätten får besluta att någon tiodagarsfrist inte ska gälla (16 kap. 10 § LUFSS).

Av förarbeten till LUFSS (prop. 2010/11:150 s. 297 f.) framgår bl.a. följande. Möjligheten att förordna om att någon förlängd avtalsspärr eller tiodagarsfrist inte ska gälla finns för att undvika att det uppstår orimliga konsekvenser. Ett sådant förordnande kan förta leverantören rätten till överprövning och möjligheten bör därför endast användas i undantagsfall och med stor försiktighet. Situationen kan jämföras med de överväganden som görs när rätten avslår ett yrkande om interimistiskt beslut. Enligt förvaltningsrättens mening kan det i det aktuella målet inte anses vara fråga om ett sådant undantagsfall där beslut bör fattas om upphävande av den förlängda avtalsspärren eller tiodagarsfristen. Fortifikationsverket har vidare inte heller närmare preciserat konsekvenserna för om tjänsten inte kan genomföras. Yrkandet om att den förlängda avtalsspärren ska upphävas ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Annika Lowén
Lagman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Hedvig Danielsson.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.